

Rövidítések

ADAS: állami biztosító
CEC: takaré- és letéti pénztár
CszÁlvt: Állami Levéltár, Csíkszereda
GTÁ: Gép- és Traktorállomás
Hiv. Közl.: Hivatalos Közlöny
IMSz: Ifjómunkás Szövetség
jkv.: jegyzőkönyv
KAM: Kommunikációs Antropológiai Munkacsoport - Regionális és
Antropológiai Kutatások Központja
MAT: Magyar Autonóm Tartomány (1952-1960; 1960-1968 között
Maros-Magyar Autonóm Tartomány)
MT: Minisztertanács
NNGY: Nagy Nemzetgyűlés
RKP: Román Kommunista Párt
RMP: Román Munkáspárt
RMP KV: Román Munkáspárt Központi Vezetősége
RNK: Román Népköztársaság
VB: végrehajtó bizottság

Rezumat

În volumul de față autorul tratează, pe bază de investigație, schimbările sociale și sociologice care au avut loc în perioada procesului colectivizării agriculturii (1949-1962), într-o microregiune transilvăneană, respectiv în satele Văii Homoroadelor. Sunt prezentate evenimentele petrecute într-un cadru impus de autoritățile unui regim comunist statal prin intermediul formelor de represiune, pe de o parte, și de rezistență, pe de altă parte, a țăranului care dorea să rămână liber. Astfel iese la iveală atât comportamentul ideologic și politic derutant al autorităților de constrângere, în procesul colectivizării agriculturii, cât și modul și formele de rezistență a țăranilor din această zonă.

Dependența politică, forma muncii colective, mai ales principiul retribuiri după criteriul comunist, nu erau cunoscute și acceptate de țăranii din secuime. Desființarea proprietății particulare și posesorale, prin procesul colectivizării, a condus la însușirea, de către stat, a celor mai importante mijloace de producție (pământ, pădure, pășuni, mijloace fixe, imobile și mobile), respectiv și producției agricole în întregime.

Țăranii din Valea Homoroadelor, majoritatea cu gospodării s-au împotrivit politici de constrângere adoptată de reprezentanții puterii politice și de stat (activiștii de partid, funcționari de stat, poliția politică etc.).

Formule și modalitățile de autoapărare a autonomiei tradiționale a țăranilor împotriva politici de lichidare a statului comunist, au cunoscut o mare diversitate: deșurarea autorităților prin false declarații privind producțiile vegetale și animaliere realizate, negarea datoriilor către stat, amânarea achitării datoriilor, simulări, replici la adresa ideologiei, etc. Aceste manifestări sunt extrase de autor din documentele arhivistice și completate cu mărturisiri autentice orale și scrise.

Cercetarea și prelucrarea faptelor legate de colectivizarea agriculturii petrecute în România este abia începută. Autorul consacră capitole distincte privind amestecul statului în mersul agriculturii, în conceperea și dirijarea politicii agrare comuniste. Ca urmare a fost realizat un nou tip de agricultură cu formele specifice de organizare ca CAP-urile, și instituțiile de însușire a bunurilor produse.

Autorul în concluzionarea faptelor stabilește, că țăranii din Valea Homoroadelor, ca și din alte zone ale țării, împotriva constrângerii exterioare au recurs la acțiuni individuale de autoapărare și în unele cazuri chiar la coalizări ocazionale. Din documentele studiate reiese, că modalitățile supraviețuirii în relațiile de dependență existentă atunci, în majoritatea cazurilor, au fost numai acțiuni personale izolate, foarte rar s-au cunoscut forme colective.

În primăvara anului 1962 locuitorii Văii Homoroadelor, epuizați economic și psihic de efectele metodele de constrângere, au cedat: toate satele (cu o excepție) au fost colectivizate, fiind supuse voinței politicii statului comunist. Fără măsuri agresive, majoritatea țăranilor siliți și derutați, au semnat „cererea” de intrare în gospodăria agricolă colectivă. Cei care nu au semnat și nu s-au conformat represiunii au părăsit localitatea, stabilindu-se în orașe angajându-se la diferite munci.

Noua situație (noul statut al țăranului:colectivist) și modul de conducere a muncii și vieții la sate, a perturbat în întregime viața tradițională a satelor. S-au format relații și hierachizări noi în viața socială, criterii noi în stabilirea prestigiului oamenilor, noi poziții sociale și materiale, necunoscute până atunci.

Tartalomjegyzék

Előszó	5
1. fejezet	
„A nagy harci feladat”	9
2. fejezet	
A vizsgálat színhelye	29
3. fejezet	
Irányítási szervezeti formák.	
A hatalom társadalomképe	39
4. fejezet	
Termelőszervezetek a két Homoród mentén	58
5. fejezet	
Az erőforrások kisajátítása	98
6. fejezet	
A javak elvonása.	
A csere, elosztás és fogyasztás szabályozása	126
7. fejezet	
A helyi társadalmi csoportok és a hatalom	171
8. fejezet	
Küzdelem a túlélésért	199
Utószó	258
Irodalomjegyzék	265
Függelék	270
Rövidítések	276
Rezumat	277

Kiadja a Pro-Print Könyvkiadó
Csíkszereda, 2001
Felelős kiadó: Burus Endre igazgató
Műszaki szerkesztő: Botár Emőke

Készült a Pro-Print Rt. nyomdájában,
1000 példányban, 17,5 ív terjedelemben.

